

Chronicon chronicorum ecclesiastico-politicum

ex huius superiorisque aetatis scriptoribus concinnatum ; qua non modo pontificum, archiepiscoporum, abbatum, &c., set et doctorum armis literisque illustrium, dies natalis ... egregiaque eorum ... facinora ... breviter delineantur ...

Gruterus, Janus

Francoforti, 1614

Nonvm Capvt De Omnibvs Herbipolensibvs Episcopis Ac Præsulibus:
Franciæ Orientalis Ducibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64659](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64659)

Otho laudatissimi comitis, domini Gulielmi Dapiferi
Walburg filius, sub præceptore Luca Landistrato legum
imperialium eximio doctore, fundamenta bonarum litera-
rarum Tubingæ sceleriter iaciens, mox deinde cum eodem
ad celeberrimum Gymnasium Doleianum in Burgundia
nibus situm missus, cum ibi etiam aliquandiu summa cum
laude in honestarum artium ac linguarum studiis versatus
esset, tandem eodem duce ad omnium Italix nobilissimam
Academiam Patavinam profectus est, ubi adolescentem
carmine quam soluta oratione cum doctissimis Italianis
mi causa certare est ausus. Papiæ etiam aliquandiu ver-
tus, electus est ibi in Academia rectorum, ut Alciati doctis-
simi Iurisconsulti edita oratio testatur. In Germaniam
postea reuersus, anno domini 1543. eligitur vnanimitate
cleri consensu, Dillingi in Episcopum Augustanum. In-
sequente anno donatur Vuormatiæ Galero Cardinali
ctus Presbyter Tituli S. Balbinæ. Est summis orbis terrarum
principibus Diuis Carolo quinto, ac Ferdinando fratre suo
charissimus. Præest adhuc anno Christi 1549. quo vna cum
vniuerso clero suo, Augustam rediit.

NONVM CAPVT
DE OMNIBVS HERBIPOL-
LENSIBVSEPISCOPI AC
Præsulibus: Franciæ Orientalis
Ducibus.

HERBIPOLIS præclara Franciæ Orientalis civitas
ad Mœnum nobilissimum amnem sita, conuersa
est à gentilibus superstitionibus, ac falsis de Deo opinio-
nibus ad Christum Dei filium, eiusque indelebilem verita-
tem, annum Christi circiter sexcentimum & octogesi-
mum, à sanctis Dei viris, Chiliano, Colonato & Theodano
Scotis, propagandæ doctrinæ de humani generis liberatione
ergo

ergo, relicta patria peregrinantibus, ac à Pontifice Romano Benedicto secundo in Germaniam ad eam ab Arrianismo & gentilitate repurgandam ablegatis. Hi cum Herbipoli venissent: imperabat ea tempestate Francis Theodori Galliarum regis nomine præfectus ac Dux Francorum Gosbertus, aliqua sanguinis necessitudine coniunctus S. Chiliano, sed homo gentilis, & qui de Christo humani generis saluatore nihil adhuc sciret. Nihilominus tamen S. Chilianum amice complexus, libenter eum de Christianorum pietate, religione, ac fide publice docentem audiuit. Non docebat vero S. Chilianus solam Euangelij doctrinam, de gratuita remissione peccatorum propter filium Dei, de bonitate, de clementia & misericordia Dei, sed ex doctrina legis, etiam iram Dei aduersus peccata hominum, auditoribus suis ostendens, acriter eorum vitia insectari reprehendere & castigare solebat, nemini parcens in hac parte, sed omnibus tam summis quam infimis ex æquo ut patet, viâ veritatis & salutis aperiens patefaciensq;. Cum videret autem Gosbertum Regium præfectum, habere apud se vxoris loco, fratris sui coniugem Gaylanam, ut nomine sic etiam admodum salacem, lasciuam ac impiam sceminam, reprehendit eum hoc nomine S. Chilianus verbo Dei, amanter monens, ut abiecta à se scelerata & impia scemina, consuetudinem & congressum eius, quæ ad alium pertineret maritum euitaret. Addens subinde, esse hoc ingens peccatum, quo gratia Dei excuteretur, pietas impederetur, ira vero Dei aduersus humanum genus magis incitaretur. Has admonitiones Sancti viri non grauatim accepit Gosbertus, & quia iam mediocriter profecerat in Christianismo, cœpit ab impia ac peccatrici sceminæ congressu abstinere. Quod cum animaduerrisset ipsa, (ut est muliere genus astutum & sagax) furore accensa in viros Dei, talis conuersionis in Gosberto authores, de trucidandis ipsis consilium capit, iram omnem tamen dissimulans, donec in regis negotiis vsquam egrederetur Gosbertus. Quam occasionem cum tandem nacta esset impia Iesabel, missis ap-

paritoribus ad supplicium viros sanctos rapi ac interficere illi
omnes, quibus è medio sublatis sperabat facile se iam blas-
diciis recuperaturam, quod amisisset. Perstante autem
firmiter permanente Gosberto in cursu penitentia ac con-
uersionis semel inchoata: Cum videret venefica incallum
se laborare, maioribus furis agitata, vt Gosbertus etiam
propriis ministris domino seditionem mouentibus trans-
daretur, effecit. At non aberat procul iustissima ira vindic-
Dei, nam paucis diebus post, non ipsa tantum Gaylana, sed
ministri etiam qui & sanctos Dei legatos & Gosbertum
Principem interfecissent, malis spiritibus occupati, seip-
crudeliter & nouo furoris genere dilaniarunt, additis hor-
ribilibus mugitibus quibus seiplos damnarent, ac infero
aeternisq; cruciatibus deuouerent. Erat adhuc superstitio
vnicus Gosberti filius Hetanus, qui post parentis mortem
Dux Francorum factus, & religione Christiana feruente
imbutus, construxit eo ipso in monte, in quo nunc archiepi-
scopalis sita est, magnificum templum in honorem beatae
Virginis Mariae, quae genuisset humani generis Saluatorem
illum, quem verum Deum ex vero Deo, verumq; homi-
nem ex beata Virgine natum iam agnoscere ac profitemi
abiectis idolis suis, in ceperant Franci. Ab hoc vetere tem-
plo, hodie adhuc Mons & superimposita arx nostrae Domi-
nae Mons & Arx vulgo nominari solent. Haec de conuersione
ad Christum Herbipoli, & de plantata in Francis fide ac
professione Christiana. Nunc de origine Episcopatus, aliquid
adiiciamus. Is postea paucis temporibus elapsis, à
Bonifacio Anglo, primo Archiepiscopo Moguntino, prae-
cipuo Germanorum Apostolo, auxiliis Pipini patris ac Ca-
roli Magni filij, potentissimorum ac Christianissimorum
Galliae Regum, consensu item Zachariae pontificis Ma-
mi, institutus est annum Christi circiter septingentesimum
ac quinquagesimum. Vt ostenderent vero se nutritores
Ecclesiae, incorporarunt Episcopatus statim munificentissimi
fimi isti Galliarum Reges ducatum Orientalis Franciae
quo factum est, vt Herbipolensis Ecclesiae gubernatio

non tantum Ecclesiastico titulo Episcopi, sed seculari etiam duces Francorum (penes quos ius etiam cum vitæ tum necis esset) semper sint ad hæc vsq; tempora ab omnibus sacri Romani Imperij statibus ac ordinibus tum habitum tum appellati.

Hinc quoties Episcopus Herbipolensis ad aram stans, subinfula & aliis pontificalibus sacra facit, semper nudum & euaginatū ensem ad eandem aram prope se collocatum habet, quo Franciæ orientalis ducatus ac plenum ius vitæ necisque innuitur: Hinc natus est vetus versiculus, quem seculari suo sigillo habet Episcopus Herbipolensis incisum:

Herbipolensis sola, ense iudicat stola.

Hanc amplissimum Episcopatum S. Chilianī vulgo patrimonium vocant, quod instituerit eum S. Bonifacius in honorem piorum Martyrum Chilianī ac ipsius sociorum. Eius vero gubernatores ac antistites omnes, Episcopi videntur Herbipolenses ac Franciæ orientalis duces, ad hæc nostra vsq; tempora, tali serie recenserī solent.

I.

S. Burcardus, gente Britannus: vir pius ac religiosissimus, à S. Bonifacio consanguineo suo educatus ac liberalissime institutus: constituitur ab eodem, consensu Pipini ac Caroli Magni Regum, primus antistes ac Episcopus Herbipolensis Ecclesiæ: consecratur & confirmatur à Pont. Max. Zacharia. Præfuit autem Episcopali officio docendo, concionando ac aliis pietatis exercitiis ac muneribus prudentissime ac fidelissime: administratione item ac gubernatione prouinciæ utilissime, annis quadraginta integris. Construxit plurima templa ac Monasteria: impetrauit à Romano Pontifice, vt à tumulo leuatus S. Chilianus cum sociis, in numerum sanctorum adscriberetur. Hos verissimos Dei amicos sepeliuit honorifice, in nouo templo ipsis constructo, quod nouum monasterium, vel nouam Basilicam vulgo appellant. In eius templi crypta leguntur hodie adhuc sequentes versiculi, Epitaphij loco additi.

*Hi sunt Herbipolis, qui te docuere Magistri,
Qua verum coleres religione Deum.
Impia quos tandem iussit Gaylana necari,
Celauit q̄, sub hunc corpora caesa locum.
Ne turpi, sine laude, situ defossa iacerent
Corpora: Burcardus sub monumenta locat.*

Huic Episcopo adseruandos & erudiendos dedit Carolus Magnus duodecim obsides à deuictis Saxonibus datos in summo loco natos adolescentes: qui omnes fere ad Episcopales dignitates tandem euecti sunt, vt erant liberales & optime à Burcardo Episcopo instituti. Decessit pleniorum ex hac mortali vita, anno Christi 791. in arce Hohenburg ad Mœnum sita, vbi iam senex factus ac afflictus valetudine præditus, cum solo Diacono habitare ac religiose sine viuere solitus fuerat. Reuehitur inde Herbipolis & ibi in templo noui Monasterij à se olim S. Chiliano conuato honorifice sepelitur, cum longo carmine ac virtutum suarum Elogio.

II.

Mayngudus vel Megingaudus comes Rorenburgensis Tubarum, monachus ordinis D. Benedicti & conuentualis cœnobij Fridislariensis in Hassia siti: ab ipso S. Burcardo ex monasterio Herbipolin assumptus ac sancte educatus successit iam mortuo Burcardo, vnanimi totius cleri consensu electus. Præfuit laudabiliter annis tribus. Et gubernationis tantæ prouincia pertæsus, resignat Episcopatum præsentem S. Wilibaldo Ayltetenſe Episcopo, cuidam Beronolpho viro religioso & magnanimo: id factum est anno Domini 794. Ipse vero collectis quibusdam discipulis per Mœnum ad arcem Rorbacensem Caroli Magni venationibus seruientem delatus, consensu & sumptibus Regis cœnobium instituti Benedictini ibi construxit, quod Neustadium appellauit. In quo cum sacrarum literarum ac alia liberalia studia summa cū laude inchoasset, primusq; eius loci Abbas fuisse, decessit anno 795. vnde Herbipolin uectus

lectus, honorifice ibi in noui monasterij Basilica prope
S. Burcardum terræ mandatus est.

III.

Bernvolphus vel Bernolphus, constituitur à Mayn-
gardo, in Episcopum Herbipolensem anno 794. Præfuit
annis 6. mensibus 4. diebus 3. Expulit monachos omnes
Benedictinos ex Ecclesia Herbipolensi, tantum sæculares
alens sacerdotes: Hi Dominum ac præceptorem suum Me-
gingodum Neostadium sequuti honorifice ab eo excepti
sunt. Obiit Bernolphus 29. Septemb. an. Domini 800.

IV.

Ludericus successit Bernolpho: præfuit annis 3. mensi-
bus 7. obiit vicesima septima Februarij, anno salutis 804.
Imperante Carolo Magno.

V.

Agelvardus subrogatus est Luderico, præfuit annis 6.
diebus 28. Valedixit huic mortali vitæ 24. Aprilis, anno Do-
mini 810. sub Carolo Magno Imp.

VI.

Wolffgerus eligitur vnanimi consensu populi ac cleri,
decima tertia Maij, Anno Domini 810. Præfuit bene & lau-
dabiliter vno & viginti annis, mensibus sex, diebus tribus.
Sub eius gubernatione obiit anno 814. laudatissimus Imp.
Carolus Magnus, summus benefactor ac locupletator Ec-
clesiæ Herbipolensis: cui successit filius Ludouicus cogno-
mento pius, qui sub eodem antistite Wolffgero, construxit
& fundauit anno Domini 816. ad preces S. Vvalderici He-
remite, monasterium Murhartense. Eiusdē antistitis tem-
poribus fundatum est Schvartzacense Benedictinorum
in Francia Orientali cœnobium, à Megingardo pio comite
Rotenburgensi ad Tubarum habitante, ac eius laudatissi-
ma coniuge D. Imyna. Interfuit Vvolffgerus Synodo
Aquisgrani celebratæ à Ludouico pio, reformandæ Ec-
clesiæ ergo. Obiit postea quarta Nouembrium anni à
nato 831.

VII.

Hunibertus alius Hubertus, eligitur pridie Calendæ Ianuarij, anno dominicæ Incarnationis 832. Præfuit unum annis, tribus mensibus, octo diebus. Obiit anno 841. mense Martio. Huius Episcopi temporibus habebat Ludouicus Imperator præfectum in oppido Lauffen ad Nicrum sito, principem ex Norico natum, aliqui Laugrauium Leuchtenburgensem fuisse arbitrantur, Ernesti nomine: is ex coniuge Fridburga, exceperat vnicam filiam Regisvvinde. Huius infantis nutrix habebat Cornelinum fratrem, seruientem Ernesto principi, à quo cum quando grauiter verberaretur, quod negligentius curaret aliquid sibi à Domino commissum: adeo exaruit in indignatione nutrix, vt cõsiliu secum caperet de irucidanda Regisvvinde. Prodeuntibus itaq; aliquando Ernesti Fridburga, arripuit serua sola domi relicta & furtim eam puellam, trucidat, & ex arce Lauffensi in præter flumen Nicrum præcipitem deiecit. Puellâ hanc aquis suffocantem, quæ tamen fluminis vi nec à loco isto abripi, nec subter aut fluctibus opprimi potuit, multis item miraculis conspicantem, Episcopus iste Hunibertus ab Angelo quodam per quierem monitus, in præsentia multorum sacerdotum ex aquis subleuans, in templum Lauffense detulit, ac honorifice sepeliuit, vbi ad hæc vsq; tempora conseruata est.

VIII.

Godeboldus vulgo Gotsvvaldus Abbas inferioris Saxonie, perueteris cænobij apud Bauaros: enocatur ad gubernationem Episcopatus Herbipolensis, prima Aprilis à nato Christo 841. Præfuit vndecim annis, obiit in Vigilia S. Matthæi, anni Christianorum 852. animi pauore, in timore, propterea quod eodem anno summum templum Herbipolense, fulmine tactum, cum omnibus Ecclesiæ ornamentis deflagrasset.

IX.

S. Arno vel Arnto successit Episcopo Godeboldo: p

fuit laudabiliter annis 36. mensibus 6. diebus 12. sub Imperatoribus Carolo Caluo, Carolo Crasso ac Arnolphi, quibus omnibus charissimus, plurima etiam ab ipsis insignia privilegia est cōsequutus. Instauravit collapsam Basilicam Cathedralē felicissime. Obiit decima tertia Iulij, anni à nro Christo 891. in expeditione Arnolphi Imperatoris, & omnium Germaniæ principum contra Nortmannos suscepta, trucidatus cum multis milibus ab his ipsis infidelibus, inter Missarum Solennia, inspectante toto exercitu, peracta qua clade, excitati Germani, hostem postea summa viute aggressi fuerunt & ex patria eiecerunt fortissime felicissimeq;. Episcopus Arnto Herbipolin reuectus & ibi cum omnium suorum luctu honorifice sepelitur.

X.

Rudolphus alius Radhulffus, Thuringiæ Landtgravius, præficitur Episcopatu Herbipolensi ab Imperatore Arnolphi, anno Domini 892. in cuius castris militauerat antea cum duobus Germanis fratribus, Conrado ac Gebehardo, contra Nortmannos. Regino Abbas Prumiensis hominem fatuum fuisse scribit, & temere ingentes tumultus in perniciem totius Episcopatus excitasse. Legitur author etiam fuisse atrocis belli, quod Imp. Ludouicus tertius gessit contra Albertum Comitem Bambergensem, anno Domini 905. Obiit cum omnium suorum publico gaudio, tertia Augusti, apud Domini 908. cum præfuisset annis 16. diebus 5. Huius temporibus cœpit Tharisanum Franciæ Orientalis cœnobiū, in quo sepultus est Albertus comes Bambergensis: ab Hattone Moguntino, Imperatori proditus ac capite multatus.

XI.

Dietho vel Theodo, eruditus ac prudentissimus Neostadiani monasterij cœnobita, eligitur in Episcopum Herbipolensem anno 908. Præfuit utilissime & summa cum laude ac omniū admiratione 24. annis: Valedixit huic mortalivæ 15. Nouembrium, anni 932. Sub eo iterum conflavit summa Basilica Herbipolensis, quæ tamen ab eo ipso

Episcopo iterum instaurata ac illustrata est. Postponitur huic aliqui Catalogi Posteritium quendam, de quo tamen inuenio.

XII.

Burcardus ex Abbate Hirsfeldensi eligitur in Episcopum Herbipolensem ab Imperatore Henrico Aucupere fuit annis nouem, mensibus tribus, diebus viginti prudenter ac vtilissime. Fuit Imperatoribus Henrico Aucupi & eius filio Othoni Magno charissimus. Restituit & soluit Cathedralē Ecclesiam Herbipolensem. Decessit ex hac mortali vita, in die Annunciationis Mariæ, anni Domini 941.

XIII.

Poppo primus, Burggrauij Herbipolensis filius: Othonis Magni cognatus, constituitur Episcopus Herbipolensis ab eodem Domino Othone Imperatore, cognato quo insignia priuilegia consequutus est, quod videlicet nonicorum Herbipolensium senatus semper deinceps liberam deberet habere potestatem, eligendi Episcopum sui Capituli Canonicis, decedente aliquo antistite. Præsumma cum prudentia ac laude, annis 9, mensibus decem diebus quatuordecim. Decessit ex hoc sæculo 15. Februarii anni 961. Ratisbonæ in maximo cōuentu principum, anno Otho Magnus congregarat. Auehitur inde Herbipolens in Cathedrali Basilica honorifice sepelitur.

XIV.

Poppo secundus, iunior dictus, patruus Popponis primi: etiam Burggrauius Herbipolensis: quem quidam Othonis Magni Imperatoris è sorore nepotem fuisse volunt. Eligitur iuxta tenorem priuilegij ab Othone dati, vnanimo totius Canonicorum senatus consensu, secunda Martii, anno Domini 961. Sedit ad clauum Episcopatus annis viginti tribus, mensibus quatuor fideliter prudenter ac vtiliter interfuit cum plurimis aliis Germaniæ Episcopis Synodo

quam Otho Imperator Romæ congregarat, ut cōtra Pontificem Ioannem decimum tertium, eligeret Leonē octavum. Obiit Episcopus Poppo 24. Iulij, anno salutis 984. Sepelitur in summo templo.

XV.

Hugo Othonis secundi, Imperatoris Cancellarius ac futremus intimusq; Consiliarius, eligitur in Herbipolensem Episcopum vnanimibus totius cleri suffragiis anno Domini 984. Præfuit annis quinq; mensibus septem, diebus vno & viginti. Instauravit & egregie illustravit cœnobium S. Andree, ab Episcopo Burcardo primo inchoatum, & pro Benedictinæ professionis Monachis constructum. Imperavit à Pontifice Maximo Benedicto sexto, ut S. Burcardus, primus Herbipolensis Ecclesię antistes de tumulo subleuatus Canonizaretur, & diuorum numero inscriberetur: in nouo cœnobio honorifice depositus est, quod postea amissō priori nomine S. Burcardi cœnobium dici solitum, hoc tempore sæcularium Canonicorum est collegium. Obiit vigesima nona Augusti, anno Domini 989. De eo extant adhuc tales versiculi:

*Hic presul sapiens, cunctis fuerat bene gratus:
Singula prospiciens, constans, prudens, oculatus.
Tunc desolatam claustrum sub monte locatum
Rebus & orbatum, disciplina viduatum
Ipse reformauit, multisq; bonis releuauit:
Censurauit, cultumq; Dei renouauit.
Sacrum corpus eo tulit a tollere leuatum
Auxiliante Deo, Burcardi clarificatum.
Festag, translatis iubet omnia concelebrari
Claustrum presati loculumq; perenne vocari.
Illic constituit tunc fratres sub monachatu,
Et sic instituit, ut viuant absq; reatu.*

XVI.

Bernwardus comes à Rotenburg ad Tubarum, venit p̄timum ex Academia Parisiensi ad monasterium Hirsau-

gienne, in Spirensi Episcopatu situm: inde à Leopoldo Abbate Herbipolin, in nouum S. Andreae Cœnobium ab Hugone Episcopo instauratum missus; cum religiosissime ac piissime sub Arnolde abbate vixisset: vocatus est mortuam tandem Hugone, vnanimi totius Ecclesiæ consensu, ad Episcopatus Herbipolensis gubernationem: in qua sedit longinqua cum laude annis quinque, mensibus octo, diebus octo et decim. Habuit fratres tres, Richardum, Ruggerum ac Aynhardum, pios ac religiosissimæ vitæ comites: Inter hec minor Richardus, Othoni tertio Imperatori admodum iuuenis, consecutus est à Leopoldo Augustano Episcopo inuentionis iure montem quendam Halæ Sueuorum vicinum, quem hodie adhuc Cambergensem vocant. In huius montis vertice construxit magnificum castrum, quod antea eius nomine Camburgum etiam nuncupauit. Is ibi quatuor filiorum ex vna coniuge factus est pater, Aynhardi (cum filius itidem Aynhardus dictus, postea etiam Episcopus Herbipolensis designatus est) Ruggeri, Henrici & Burcardi. Ille Burcardus post mortem patris Richardi ex arcis Cambergensi, consentientibus fratribus suis omnibus monasterium fecit, institutum Benedictini. Aynhardus vero comes Episcopi Bernwardi frater, cum non haberet heredes, Deo sua omnia offerre decreuit, ac initio in signe templum condidit in Tungensi valle, & aliud in Romuleo monte, ordinans ibi sacerdotes, qui & Deo & Ecclesiæ Dei seruirent. In ipsa vero vrbe Herbipolensi, construxit ipsius etiam Episcopi fratris sui consiliis ac subsidiis ex paruo Sancti Christiani Sacello magnificum Canonicorum secularium Collegium, quod hodie adhuc nouam Basilicam appellant, eam non solum fundauit, sed & liberalissime dotauit. Obiit Episcopus Bernwardus, vicesima Septembrium, Annæ incarnationis dominicæ 995. Sepelitur splendide ac magnifice in noua illa à se & fratre suo condita Basilica.

XVII.

Henricus comes à Rotenburg ad Tubatum, prope
breuca

precium corporis staturam à prima infantia Comes Heze-
 linus, & postea etiam Episcopus Hezelinus dictus, subro-
 gatur cognato suo ex hac mortali vita euocato, consensu
 Cleti. Praesuit sapentissime ac vtilissime annis vigin-
 ti duobus, mensibus quinque, diebus viginti. Construxit
 & fundavit in suburbio Herbipolensi Collegiatus S. Ste-
 phani S. Iohannis Ecclesias. Onoldsbachij vero magnifi-
 cum S. Gumberti cœnobiū Benedictinum, quod hoc no-
 sto seculo Canonicorum secularium est Collegium, cuius
 abbas Canonice est hodie Gaspar Ochmayer, non contem-
 tendus, nec incelebris huius ætatis componista. Constru-
 xit vna cum Imperatore S. Henrico secundo ex castro Lauf-
 imsi ad Necharum, cœnobiū, quod S. Henricus pago
 Kircheym & aliis prædiis adiacentibus liberalissime dona-
 tas dotavit, anno incarnationis Dominicæ, 1003. Idem
 Imperator huius Episcopi consensu ac subsidiis instituit
 Bambergensem Episcopatum, nam Bamberga & tota cir-
 cumpaciens prouincia antea partim ad Herbipolensem,
 partim vero sub Aylsterensem Diocesim pertinuerat. Ha-
 bitus Henricus vel Hezelinus Episcopus Germanum
 fratrem S. Heribertum Colonensem Archiepiscopum, ac
 primum inter Colonenses sacri Roman. Imp. electorem,
 & alium quendam fratrem Rotenbutgi ad Tubarum, in
 partem gentis arce viuentem. De hoc legimus quod in ma-
 gna sui sæculi annonæ difficultate, Hattonis Moguntini
 exemplum imitatus, magnam mendicorum turbam in
 horreum conuocatam incendio delecterit. Cuius sceleris
 poenitentia tandem ductus, & Romam etiam vt ab ipso
 Pontifice veniam peteret, profectus est: vbi cū absoluere-
 tur, iussus est Monasterium construere, in compensatiōem
 vltis delicti. Coloniam ergo ad fratrem, S. Heribertum Ar-
 chepiscopum veniens, & quid eum Pontifex iussisset edo-
 cuit, vna cum eo Tuiciense Benedictinorū monasterium,
 in regione vrbis Colonensis in altera Rheni ripa hodie ad
 huc situm cœpit, cōdidit, ac amplissime liberalissimeq; do-
 tavit. Obiit Episcopus Henricus tandem in die S. Cecilie,

anni à nato Christo 1018. Sepelitur in Cathedrali Ecclesia Herbipolensi.

XVIII.

Meginardus eligitur mortuo Herzelimo vel Henrico à toto clero Herbipolensi in Episcopum: Præfuit S. Chiltani patrimonio bene & vtiliter annis quindecim, mensibus decem, diebus viginti duobus. Erat consiliarius Imperatoris Henrici secundus, à quo multa insignia privilegia consecutus est, & potestatem cudendæ monetæ. Interfuit anno domini 1020. Comitibus Bambergensibus. Desiit esse mortalibus, in die S. Mathiæ Apostoli, anno domini 1030. sub Imperatore Conrado secundo.

XIX.

S. Bruno Conradi Charinthiæ ducis filius, matre Brunilla à Querfurdt natus, Imperatoris Conradi secundus truelis: aut vt aliqui volunt è sore nepos, eligitur in Episcopum Herbipolensem ab vnanimiter consentientibus, anno domini 1033. Præfuit summa cum laude annis vndecim, vno mense, diebus 14. Construxit & illustravit magnificentissimis ædificiis, Cathedralem S. Chiltani Ecclesiam: alia etiam totius Episcopatus templa pulchre præficiens ac exornans, in qua omne patrimonium suum contulit, fuit Episcopus eximie doctus, scripsit commentarium in Psalterium Dauidicum, qui extat. Sequutus est anno domini 1034. Conradum imperatorem, in Italiam (ad eum bellandam, ac suæ potestati subiiciendam) profectum, Obsequente vero & grauer aliquoties oppugnante Imperatore Mediolanum, accidit in ipso S. Pentecostes festo Episcopo Brunone in castris Imperatoris sacra faciente, quæta cœli tempestas oriretur, vt omnes homines diem extremi iudicij adesse arbitrarentur, multi enim milites de cœlo fulmine tacti perierunt, multis etiã tantæ tempestatis terrore ad insaniam redactis. Episcopus Bruno ad aram suam nihilominus sacrum suum absoluit, quo peracto Imperator ad eum accedens, dixit in ipso sacro apparuisse sibi S. Ambrosium

frum Mediolanensium olim Episcopū, qui nisi Imperator
 statim obsidione urbem solueret, graua ipsius vitæ ac vale-
 tudini minaretur. Hoc siue prodigio, siue commēto Im-
 perator motus, ac ab Episcopo Brunone persuasus, facta
 prius pace cum ciuibus, urbem obsidione soluit, raptis ta-
 men ad suppliciū, præcipuis aliquot ciuibus talis rebelli-
 onis & contumaciæ authoribus. Bruno ex hac expeditione
 Herbipolim reuersus, dono dedit Ecclesiæ Herbipolensi
 nobile prædium quoddam Westphaliæ, lingua Saxonica
 Sinnenreich cognominatū, quod mortua matre ad ipsum
 erat deuolutum, ex quo prædio singulis annis habebat 50.
 marcas argēti puri, & alia quædam Apophoreta. Anno do-
 mini 1045. proficiscitur cum Imperatore Henrico nigro,
 & multis aliis Germaniæ principibus in Pannonias, cum
 urbem in superioris Pannoniæ castro quodā Bosenburgo,
 regione Ipsensis oppidi ad Danubium sito, pernoctaret
 Imperator cum omnibus principibus, ipsa Maij vicesima
 die, concidit eiusdem arcis sublime ac ruinosum cœnacu-
 lum seu solarium, in quod iam cœnandi causâ tota Cæsa-
 ris aula conuenerat. Imperator ruente cœnaculo, appre-
 hensâ fenestra, singulari Dei protectione incolumis man-
 si. Reliqua tota multitudo, principes, Episcopi, nobiles ac
 milites, summi & infimi corruerunt, inter quos multi sta-
 tum expirarunt, multi grauiter læsi & mutilati sunt. Ibi Epi-
 scopus Bruno tam misere etiam & inclementer à fortuna
 rerum humanarum moderatrice exceptus est, vt septimo
 die post hunc casum, in eadem arce naturæ debitum absol-
 ueret, 27. videlicet die Maij, anni 1045. Reuectus est cum
 summo omnium suorum lectu Herbipolin, vbi in summa
 Basilicæ crypta sepultus ac terræ parenti redditus est cum
 tali Epitaphio:

*Anno domini M. XLV. Sexta Calendarum Iunii, obiit
 beatus Bruno Episcopus, fundator huius Ecclesiæ.*

X X.

Adelbero comes à Laymbach & Scherdingen ex Baua-
 riâ patre Arnoldo, matre vero Regilla Baronissa à Vvein-

sparg Lambacensis monasterij fundatoribus natus, eligi-
 tur in S. Brunonis successorem, vniuersi totius Capituli
 Herbipolensis consensu, anno à Christo nato 1045. Prae-
 fuit laudabiliter ac vtilissime annis quadraginta integre
 fecit ex S. Stephani Canonicorum collegio, cœnobium
 ordinis diuini Benedicti, vocatis in id triginta monachis. Re-
 nouauit ac instaurauit denuo, collapsum aliquo modo
 monasterium Schwvartzachianum, à Carolo Magno ante
 fundatum: Id fecit anno domini 1075. Eticitur ex Episcopo-
 tu, anno domini 1084. ab Imperatore Henrico V. cuius
 Pontifici adhereret: constituitur in eius locum Meginar-
 dus quidam. Adalbero in Bauariam secedens monaste-
 rium suum Lambacense ingressus est, reliquum vitæ in eo
 transigere volens, post pauculos vero menses, cæsus Hen-
 ci quarti copiis in agro Herbipolensi, non procul à Pöb-
 feldo, ab Hermanno Saxonum duce, post cæsum in Sa-
 nia Rodolphum Habsburgium siue Sueuum, contra Hen-
 ricum quartum electo, Meginardus ex vrbe iterum euit.
 Adalbero restituitur. Sed redeunte tandem Imperatore
 Adalbero clam aufugit, & ad monasterium suum rediit
 anno domini 1085. Meginardus vero restituitur, qui cum
 tribus annis præfuisset, tandem anno domini 1088. ex
 vita euocatus est. Post cuius mortem, & si reuocaretur
 Henrico quinto Adalbero, tamen dubia & nouerant
 tunc non diutius fidendum existimans, in suo monasterio
 quiete viuere, & præsentibus vti maluit, quam alibi
 summis vitæ periculis ea iterum appetere, quibus iam
 excidisset, & quorum possessio incertior esset. Sic duobus
 annis adhuc post mortuum Meginardum superstes, tan-
 dem sexta Octobris, anni à nato Christo 1090. ex hac vrbe
 emigravit, in hoc ipso à parentibus suis constructo, & ab
 consecrato cœnobio, in quo honorifice est terra omnium
 patri redditus.

XXI.

Meginardus secundus, literarum peritia ac vitæ sancti-
 moni

monia, nemini mortalium sua ætate secundus, eligitur eie-
cto ex Heriboli Adalberone, ab Imperatore Henrico IV.
anno domini 1084. Præfuit cum summa difficultate tribus
annis ac aliquot mensibus, semel iterum eiectus, ac denuo
ab Imperatore Henrico IV. restitutus. Obiit anno 1088.
vigesima sexta Junij, superstitè adhuc antecessore suo Ad-
alberone. Sepelitur in Basilica Cathedrali.

XXII.

Aynhardus ab aliis Emmenhardus dictus, comes Ro-
tenburgius ad Tubarum, Richardi comitis filius, consti-
tuitur ab Henrico V. Episcopus Herbipolentis, anno do-
mini 1088. Præfuit summa cum laude annis 15. mensibus
octo, diebus tribus, & si periculosissimis temporibus, qui-
bus Imperator contra Pontificem, pater Henricus quartus,
contra filium Henricum quintum, & filius contra pa-
trem grassabantur. Decessit ex hoc calamitose seculo, ad
beatarum animarum domicilium penultima Februarij,
anni à nato Christo, 1104. Sepelitur in summo templo: Hu-
ius Episcopi consensu ac subsidiis etiam fundavit Albertus
nobilis Baro de Steinaach ex castro suo Steinach, eiusdem
ordinis egregium monasterium. Sub hoc ipso Episcopo,
mandata ex omnibus Christiani orbis partibus collecto-
re centum millium hominum exercitu expeditio facta est,
à Godofrido de Bulione, Lotharingiæ duce, ad occupandam
de Saracenorum potestate liberandam terram sanctam,
anno Domini 1097. Recuperata est autem Hierosolyma
anno 1099. ab hoc ipso Godofrido, qui statim à toto exer-
citu Rex Hierosolymitanus salutatus ac designatus est: De
hac sanctæ vrbis recuperatione extat tale distichon:

*Anno Millesimo centeno, sed minus vno,
Ierusalem Franci capiunt virtute potenti.*

XXIII.

Rupertus eligitur à Rege Henrico V. ac toto clero, ex
preposito summi Collegij in antistitem ac præcipuum gu-

bernatores Ecclesiæ Herbipolensis: vir & sapientia & doctrina ac virtute eximia præditus, omnibusq; cum summum infimis ex æquo charus. Præfuit duobus tantum annis, bis ab Henrico IV. ex Herbipoli eiectus, totiesque ab Henrico V. restitutus. Obiit anno Domini 1106, cum iret ad Vvarstallense concilium à Pont. Max. Paschale secundo indictum,

XXIV.

Erlongus vel Ehrlingus comes à Calovv vel Caloben, abbreviata ac corrupta voce Kalb: Canonicus & Capitularis, hoc est, vnus ex senatu summi ordinis Canonicorum, eligitur anno 1104. ab Imp. Henrico quarto, contra Rupertum Canonicum à toto clero designatum Episcopum, is veniente Ruperto ab Henrico V. bis eiicitur, bis ab Henrico IV. restituitur; sed ab Henrico V. tertio etiam eiectus, veniente Ruperto Herbipolin non amplius rediit. Tandem sua virtute & morum lenitate, senatui Canonicorum conciliatus, clementem & propicium Henricum quintum etiam habere cœpit, quando quidem mortuo iam Henrico IV. omnia odia omnes tumultus ac tempestates Germaniæ pulchre subsedissent. Mortuo itaq; Ruperto Episcopo vnanimi totius cleri consensu assumitur & confirmatur in Episcopum Herbipolensem. Sedit ad gubernaculum Ecclesiæ & prouinciæ summa cum laude ac felicissime, annis duodecim, diebus vndecim: propter insignem sapientiam suam Henrico V. factus charissimus, qui eius consilio postea semper in summis Imperij negociis vti solebat: ad annum vsque Christi Millesimum centesimum decimum quintum. Tum enim Henrico V. Natalem Domini Spiræ sine vllius principis præsentia celebrante, omnes Imperij principes Coloniae conuenerant, de alio Imperatore eligendo consiliū capientes, contra Henricum V. etiam à Ro. Pont. excommunicatum. Id cum subolisset Henricus, misit Erlango Episcopo Herbipolensi Coloniam, Imperij principes rogari iussit, si quid esset à se imprudentia erratum an

negle

neglectum, veniam darent & ignoscerent, se posthac & fideliter obtemperatum, & bonum fore ac ad omnia paratissimum Imperatorem. Erlangus Episcopus Coloniam veniens, non tantum non auditur, sed ne ad principes quidem admissus fuit: Quod cum Henrico V. ita significasset, ac ipse quoque iam inciperet ab ipso, ut & excommunicati & tam diu in excommunicatione permanentis, consuetudine ac amicitia abhorretere: Imperator etiam Franciæ ducatum innolare ac ut feudum aliquod Imperii ad se devotum duci Suevorum Conrado, suo è forore nepoti conferre attentavit. Ibi vero Erlangus Henrico V. acerrime se opponens, ducatum suum strenue defendit, ac fortiter tenuit: curans etiam ac mandans, ut (etsi alioqui superbia vel arrogantiæ nomine male non audiret) tamen posthac minister eum antecedens, nudum ac euaginatam enses præferret. Idem Episcopus primus fuit qui vna cum pedo pastorali gereret in insignibus coruscantem enses: quod exemplum omnes postea eius successores ad hæc usque tempora imitati sunt. Alioqui alio titulo usus non est, quàm isto: Erlangus Dei gratia Wirtzburgensis Ecclesiæ humilis minister. Decessit ex hac lachrymarum valle in Natali Domini, Anni Christianorum Millesimi centesimi vigesimi secundi, cum per integrum quadriennium grauissime decubisset. Sepelitur in Schuartzacensis Monasterii templo, non apud Herbipolin, quod illa excommunicata esset à Rom. Pontifice, eo quod pontificiis mandatis medium ostendens digitum excommunicato Imperatori Henrico V. contumaciter, & contra Pontificem, & contra Episcopum suum adhæsisset.

XXV.

Rugkerus comes à Vayngen, ex Sueviâ natus: eligitur paucis diebus post mortem & fata Erlangi, à toto vnanimiter ac concorditer consentiente summi collegii clero, in Episcopum Herbipolensem ac ducem Franciæ orientalis. Opposuit autem se huic electioni Imperator Henricus V. volens ius eligendi & constituendi Episcopum ad se potius

quam ad clerum pertinere: constituit itaq; contra Ruggerum, iuuenem quendam Canonicum Gebhardum comitem Hennenbergensem. Hoc Schisma paucis mensibus post, compositum ac pacatum est in Comitiis Wormanensibus per legatos Pontificios Cardinalem S. Angeli, & Cardinalem S. Stephani in monte Caelio, qui à Romano Pontifice in hoc missi erant è Roma in Germaniam, vt turbæ ac motus ibi orti per eos componerentur. Ab his Cardinalibus talis lata est sententia inter duos illos Herbipolenses Episcopos, vt cederet Gebhardus: Ruggerus vero gubernatione libera potiretur. Hæc compositio non tenuit, finitis enim Comitiis & legatis iam Romam reuersis: Ruggerus ab Hennenbergensi Gebhardo, Henrico V. auxiliis ac præsiidiis vrbe iterum eiicitur, anno Domini 1124. Ille vero in monasterium Schuartzacense abiens, impetrata aliqua Episcopatus parte, prouincia videlicet ad Moserum sita, ea contentus quiete reliquum vitæ in cœnobio transegit, viuens ibi annos adhuc quinq;. Circa hæc tempora cepit anno Domini 1126. magnificentissimum cœnobium Cisterciensis instituti Eborau vel Eboracum à Beronone & Richouino nobilibus fratribus ab Eboracum ipsorumq; sorore Gertrude fundatum: & ab Imp. Conrado Sueuo, cuius coniunx Domina Gertrudis, & filius Fredericus ibi humati sunt, liberalissime donatum. Obiit Episcopus Ruggerus peste (quæ per totam tum grassabatur Germaniam) anno Domini 1130. Sepelitur in Cœnobio Schuartzach, in quo quinque iam annis vixerat, quo defuncto resignauit Episcopatum Gebhardus etiam Hennenbergensis: quem aliqui Catalogi paucis annis post Ruggerum ex hac etiam vita, cum omnium Canonicorum gaudio decessisse affirmant: aliqui eum ita laudabiliter præfuisse scribunt, vt etiam ad clauum Episcopatus tandem sit totius Canonicorum senatus vnanimi voluntate & consensu reuocatus.

XXVI.

Hezelinus comes à Leyningen, eligitur post mortem
Ruggeri

Ruggeri, & resignationem Gebhardi à consentiente clero Herbipolensi: præfuit 14. mensibus & Bambergam profectus, subito ibi ex hac vita emigravit, anno Domini 1131. Hunc aliqui Catalogi omnino prætereunt, quod fortassis morte præventus, confirmationem ex Romana Curia non consequutus sit, nec consecratus etiam fuerit.

XXVII.

Embricho vel Imbricus mortuo Hezelino subrogatur à toto Capitulo Canonice ac concorditer electus anno Domini 1131: legitur fuisse comes Leyningensis. Præfuit summa cum laude annis sedecim. Fuit apud Imperatores Lotharium Saxonem ac Cōradum Sæcunum in summa estimatione, ac vtriusq; intimus Consiliarius. Lotharius restituit huic Embrichoni Franciæ ducatum ab Henrico V. antea superbe occupatum ac per vim raptum. Ut gratus iudiceo Episcopus esset Deo, qui mentem Cæsaris ad talem restitutionem direxisset: construxit in suburbio Herbipolensi S. Jacobi Scotorum cœnobium, qui sub Abbate Marchario Regulam D. Benedicti profiterentur. Anno Domini 1147. mittitur ab Imp. Conrado Sueuo, Constantinopolim, ad Græcorum Imp. Emanuelem, cui Conradus Imperator desponsabat coniugis suæ Gertrudis, Imperatricis sororem Bertham, Berengarii comitis à Sultzbach formæ ac virtutis nobilitate præstantissimâ filiam: In eius profectio- nis reditu, cum omnia felicissime ac rectissime expediuis- set, euocatus est ex hac mortali vita Aquilegiæ in Italia, vbi honorifice terræ parenti redditus est. Scribit Otho Episcopus Frylingensis, quod Conradus Imperator in publicis li- teris, quas scripserat huius Matrimonii causa affini suo E- manuelli Constantinopolitano Imperatori, hunc Embri- conem Episcopum Cor suum ac animam suam appellavit.

XXVIII.

Sigefridus eligitur anno Domini 1247. præfuit pie ac laudabiliter annis sex. Primo huius Episcopi anno, profi- ciscitur Conradus Imp. à S. Bernharo admonitus ac exci- tatus, magno exercitu octoginta milium peditum equitumq;

Herosolymam contra Saracenos: sperans se egregium aliquid cum Galliarum Regis, qui praesens rebus omnibus intererat, tum Emanuels Graecorum Imperatoris affinis sui auxilium effecturum: sed Emanuele non admodum fideliter agente cum Contado, nihil magni gestum aut effectum est. Haec expeditio, tali barbaro disticho posteritatis cognitioni ac memoriae commendata est:

Anno Millesimo, centeno tessaradeno

Ac septem pariter: caperat istud iter.

Sub hoc Episcopo constructum est Herbipolimoniae cenobium S. Afræ à Rafoldo religioso Abbate ad S. Stephanum. Sub eodem Episcopo construxit & fundavit Hermanus Misniae Marchio Monachorum Rotam, cenobium Herbipolensis dioceseos, pro monachis institutum Benedictini: anno Dominicae incarnationis Millesimo centesimo quadragesimo octavo. Idem Episcopus summe amans monasterium Eboracense, eximie idiplum amplissimis proventibus dotavit, ac ut se mortuo cor suum illi sepeliretur, vivus adhuc mandavit. Inde nata dicitur consuetudo, quod quoties Episcopus aliquis Herbipolensis moritur: semper in arce D. Virginis eviscerari solet corpus viscera vero & intestina in arcis templo D. Virginis facta, terrae redduntur: corpus in vrbis Cathedrali Ecclesiam deportatum honorifice sepelitur: cor plumbea vna inclusum, curruque impositum, addito sene ac fidei emittenteque aliquo ministro quattuor equis Eboracum vehitur, ac ibi sacello in id praeparato humatur. Currus & equi Herbipolin non redeunt, sed monasterii facultatibus iam annumerantur: minister vero ille, cui conservandi ac sepeliendi cordis cura committitur per omnem vitam sibi ad haec reliquam non secus ac aliquis eius loci conventualis excipiat tractari solet. Obiit Episcopus iste Sigefridus anno Domini 1153. peste ubique tum grassante consumptus. Sepelitur more & consuetudine, qua dixi tribus locis celebratis.

XXIX.

Gebehardus comes ab Hennenberg, siue ille qui antea ab Imperatore Henrico V. Canonice Collegio obtrudebatur contra Canonice electum Ruggerum, siue alius: successit Episcopo Sigefrido vnanimi totius Capituli consensu, confirmatur Romæ, ab Adriano quarto clementer exceptus. Præfuit laudabiliter annis octo, mensibus sex, diebus quindecim. Sub eius gubernatione fundatum est ab Hermanno Rheni Palatino cœnobium Bildenhusense: ad quod idem Episcopus etiam plurima liberalissime contulit. Obiit vero anno Dominicæ Incarnationis Millesimo centesimo sexagesimo primo. Sepelitur, vt supra dictum.

XXX.

Henricus secundus, eligitur anno domini 1161. præfuit annis tribus laudabiliter ac optime, mente item vno, diebus 14. Adfuit Imp. Friderico Barbarossæ grauissima obsidione cingenti Mediolanum. Obiit anno domini 1165. quo magna habita sunt à Friderico Barbarossâ Comitata in vrbē Herbipolensi: in quibus Guido de Cremona contra Alexandrum tertium pontifex Romanus designatus, & Paschalis tertius appellatus est.

XXXI.

Heroldus successit Henrico Canonice ac legitime electus, vt sapientia ac virtute insigni præditus. Præfuit vtilissime annis octo, mensibus quinque, diebus tribus. Sub hoc Episcopo iterum habita sunt ab Imperatore Friderico Barbarossâ amplissima comitia Herbipoli, anno domini 1166. quo anno confirmauit Fridericus Imperator sub auro sigillo isti Episcopo præuilegia Herbipolensis Episcopatus, præsertim vero illa quæ ducatum Franciæ orientalis ex donatione Caroli Magni ad Episcopatum legitime pertinere contestantur. Eodem anno solotenus vastata sunt Imperatoris mandato Franciæ orientalis centaurorum quorundam castra, latronum ac prædonum speluncæ.

Brambergum ac Franckhenbergum : Montem Brambergensem dono dedit Imperator Fridericus Heroldo Episcopo & eius successoribus, ea tamen lege, ne vllam amplius castrum vllis seculis eo loco extrueretur. Obiit Episcopus Heroldus, anno domini 1172.

XXXII.

Reinhardus, aliis Regenhardus subrogatur Heroldo ab vnanimiter consentiente Canonorum summi Collegii senatu. Præfuit annis decem, fuit Romæ apud Pontificem Max. Lucium 3, anno domini 1181. Emigravit ex hoc lapsu seculo, in die S. Viti, anno domini 1182. Sepelitur in loco supra ostenso.

XXXIII.

Godefridus nobilis heros à Piseberg, Friderici Barbarossæ Cancellarius, eximia virtute doctrina & sapientia præditus, eligitur anno domini 1182. Præfuit annis quatuor. Construxit de nouo Cathedralē Basilicam Herbipolensem ex quadrato lapide. Anno domini 1186. Fridericum Imperatorem, noua expeditione contra Sultānum suscepta, in Asiam proficiscentem sequutus, non procul ab Antiochia lethali morbo correptus, naturæ debitum absoluit sexta Februarii. Sepelitur in maximo templo Antiocheno honorifice. Canonici Herbipolenses cum audierunt se suum gubernatorem amisisse, statuerunt ei in summo templo gratitudinis, pietatis ac memoriæ ergo honestum monumentum, non secus ac si ibi humatus esset.

XXXIV.

Henricus tertius huius nominis, nobilis à Babelstedt & Babenburgk, eligitur concordibus totius Capituli vocatus ac suffragiis, anno domini 1186. Præfuit sex annis, octo mensibus, & octo diebus. Et si Tritemius aliter sentias, qui longe fallitur. Anno domini 1189. Profectus est iterum Imperator Fridericus Barbarossa cum filio etiam Friderico Suevo

Sueuorum duce ac innumeris Germaniæ, Italiæ, & Galliæ principib. Episcopis ac comitib. exercitu ducentorum milium equitum peditumq; expeditissimorum in Asiam, de qua secunda pro terræ sanctæ recuperatione suscepta, ab hoc laudatissimo Imperatore expeditione, extat tale distichon.

Annis vnderis dempris, de mille ducentis:

Se pater & natus, dux & rector Fridericus.

Huic infœlicissimæ expeditioni (in qua & Fridericus Imperator in quodam Armeniæ fluuio absorptus periit, & Fridericus Sueuorum princeps, totius Christianorum exercitus dux, aliq; multi insignes principes communi ætate contagio infecti, ex hac mortali vita decesserunt) interfuit etiam Henricus iste Episcopus Herbipolensis, qui si incolumis ex Asia Herbipolim rediret, tamen animi ætore (quod infœliciter suscepta esset tanta expeditio) consumptus, non diu domi superstes mansit. Obiit autem anno incarnati verbi 1193. Sepelitur honorifice, more quem supra exposui.

XXXV.

Godefridus secundus huius nominis, comes de alta tamma, vulgo Hohenlohe: legitur, Henrico mortalibus rebus exempto, concordibus Capituli voluntatibus ac studiis, anno domini 1193. præfuit annis quinque, mensibus 4. diebus tribus. Et si Tritemius iterum dissentiat, fuit imperialis charus & sanguinis necessitudine ac vinculo connectus Imper. Henrico sexto ac omnibus Sueviæ principibus. Erat & clero charissimus, à quo religiosorum omnium pater cognominari ac dici solebat, & cuius summo iuctu decessit ex hac mortali vita, anno domini 1198.

XXXVI.

Conradus nobilis heros à Rabenspurck, & si sint qui nobilem à Reinstein fuisse affirmant. Is eximia doctrina & sapientia præditus, Imperatoris Henrici sexti Cancel-

larius antea fuerat, cuius patrocinio & intercedentibus pro-
 cibis obtinuit Episcopatum Hildeshemensem in Saxonia-
 bus, cui cum aliquandiu sapientissime ac utilissime præsi-
 disset, vocatus est tandem Henrici sexti etiam patrocinio ad-
 iutus, Canonicisq; Herbipolensibus dudum insinuatus &
 studiose commendatus, ad clauum ac gubernaculum sedi
 Herbipolensis, anno domini 1198. Quo cum venisset
 ipso tempore, quo noua iam ab Henrico sexto suscipiebatur
 expeditio in Asiam pro liberatione Christianorum sub
 Saracenicâ Tyrannide ibi miserime oppressorum, & pro
 recuperatione terræ sanctæ: profectus est idem etiam in
 scopus cum Imperatore ac domino suo plurimisque Ger-
 manicæ principibus ac præsulibus: in qua profectio legi-
 tur coronasse Amalricum Regem Cyprî. Cum vero totus
 exercitus iam in Syria esset congregatus, incidit Imperator
 Henricus sextus in lethalem morbum, quo magis in
 ingrauescente in Siciliam auehi se curauit, vbi anno domini
 1199. maximo Christianorum damno & luctu, et
 misera vita ad æternæ ac immortalis possessionem emigra-
 uit. Quod cum principibus in Siria militantibus innotue-
 set, ipsi etiam infecto negotio (quod inchoarant) in Ger-
 maniam sese ac patriam recipiunt. Sic Episcopus Con-
 stantinus etiam feliciter domum reuersus, tribus adhuc annis
 ad clauum Episcopatus sedit, quibus ita vixit vt Philippo
 etiam regi esset nõ minus charus, quam antea fuisset Hen-
 rico sexto fratri. Donatus est ab hoc rege Philippo
 & Cancellarius & intimus erat consiliarius) arce Sier-
 gensi, & toto adiacente territorio. Erat iusti & æquissimi
 & amantissimi, raptorum ac latronum & omnium eiusmodi
 lerate viuentium hominum summus osor. Erant ea etiam
 duo equites aurati in Francia Orientali Potho à Rein-
 & Henricus gentis Caam à Falckhenberg, qui ob nequiti-
 quod facinus acriter ab Episcopo aliquoties reprehensi
 cum eiusmodi correptione impatienter ferrent, adortum
 ad fugam equis prope summam Basilicam Episcopum in
 diis collocati præstolantur, qui cum nihil mali metuens
 descenderet

descenderet ex habitatione sua in templum, nobiles isti ac immanissimi Sicarii facto in Episcopū impetu, subito eum interfecerunt, & conscensis equis fuga sibi consulentes incolumes ac impune ad sua redeunt. Hoc immanissimum facinus designatum est in Vigilia S. Barbaræ, anno Domini 1203, Episcopus cum summo omnium suorum luctu, in chorum summa Basilica deportatus, ibi honorifice sepelitur, cum tali inscriptione:

Anno 1203. in Vigilia S. Barbaræ, interfectus est Conradus Episcopus Herbipolensis, Sacri Romani Imperii Cancellarius.

Hoc procumbo solo, scelere quia parcere nolo:

Vulnera facta dato dent habitare polo.

Quomodo verò vitus sit hanc indignissimam eadem Roman. Pontifex Innocentius III. & quomodo Sicarios, necesse perfidissimos puniverit, longum esset recensere: letetur tota historia Herbipoli in tabula prope summam aeternam parietem chori appensa.

XXXVII.

Heynricus huius nominis IV. de veteri genere nobilitum Ostrofrancorum, quos Cascos appellabat antiquitas, & si alii aliter de hac appellatione loquantur. Ex Pariliensis Gymnasilii celeberrimo Professore amore patriæ in Franciam Orientalem reuerso, primum Canonicus, postea successu temporis Decanus summi Collegii factus, ita laudabiliter vixit, ut post miserissimam istam Episcopi Conradi eadem à Rege Philippo Ecclesie commendatus unanimi consilio & sententia totius Capituli, eligeretur in Herbipolensem Antistitem. Prefuit tribus annis & aliquot mensibus. Construxit cœnobium Veyelsdorfsense. Obiit ante adeptam confirmationem Pontificiam, anno Domini 1206.

XXXVIII.

Ortho Baro à Lodenburg, Mysius: vir summa sapientia & prudentia præditus, eligitur in Episcopum Herbipolen-

fem, Anno à Christo nato 1206. Praefuit laudabiliter prudentissime & vtilissime annis sedecim, mensib. quinq. Obiit in die S. Nicolai, anno Domini 1223. Sepelitur, vti praedictum in Episcopo Sigefrido, nisi quod dextrum suum brachium vnà cum optimi vini Francici vno plauistro legitur monasterio Anfulano ad Wernicum annem in Rhinofa sito, quod olim anno Domini 958. sub Othone Imperatore fundatum est ab Ernesto Comite de Truhendinge eiusq; uxore Hartmanni Baronis Lodenburgensis forore.

XXXIX.

Theodoricus nobilis heros de Hohenburgk, successit Othoni Episcopo Canonice electus: praefuit 15. mensibus, & uocatus est ex hac lachrymarum valle, anno Domini 1224.

XL.

Hermannus Baro à Lodenburg, Mysius: Othonis Episcopi ex fratre nepos, eligitur in Episcopum Herbipolensem à toto summo clero, sedet ad clauum & gubernaculum Ecclesiae annis 16. Obiit anno Domini 1250. Contra Episcopum seditiosissima fuit Herbipolis, quae & Episcopus cepit, & in eius aulicos nobiles crudeliter grassatus, quosdam in Mœnum precipitans, quosdam misere tractans, sed Episcopus miro strat. gemate nobilitum ducentorum equitum Othonis à Wolfskeel & Richolphi ab Eberhohen ex manibus seditiosorum ciuium ereptus, numeratus deinde in urbem venit, & iniuriam sibi illatam egregie vinctus est. Dicitur vnus esse ex fundatoribus Canonice Porta caeli & Puellarum fontis.

XLI.

Hirngus aliis Eringus nobilis heros Rhenensis successit Hermannus in Hermannis successorem, anno Christi 1250. praefuit annis 16. Irrogauit maximas multas seditiosis vrbibus Herbipolensi ac Rotenburchensi, fuit praeter omnem modum diocritate in crudelis in duodecim strenuos viros de veritate lapide, quos in arce Altenstein post factam & firmatam Amnistiam conuictio ab ipsis exceptus contra hospitalitatis ius, contra datam fidem, peracto prandio, euocatus ad

in conclave quoddam singulis capite multari ac trucidari
iussit omnes: a quorum ultimo Heerdegenio equite aura-
to dolum tandem sentiente grauer vulneratus, nasum a-
misse. Obiit Heringus iste anno redempti orbis 1266.
Imperante Rodolpho Habspurgio. Duodecim isti Reguli
in Lanckenheymensi cœnobio terra mandati quiescunt.

XLII.

Conradus Comes à Trynberg, successit Heringo, anno
Domini 1167. Is confirmationem petiturus, Romam se-
quente anno profectus, cum omnia ibi benè expeditisset,
etiam Herbipoln diplomatis Pontificis onustus redire
vellet, incidit in grauisimum morbum, quo confectus in-
terire obiit, sed ubi aut quo loco sepultus, id nusquam in-
uenio.

XLIII.

Bertoldus Dominus à Sternberg, successit Conrado
legitime & concorditer electus, anno 1168. Quamdiu præ-
sentis certo dicere non possum. Alicubi enim anno Do-
mini 1282. alibi verò anno 1287. cum ex hoc seculo emi-
grasse inuenio, fuit eximia virtute ac vitæ integritate præ-
ditus, & qui studio ac prudentia summa præfuit, & Episco-
patus plurimum profuisset, si in tranquilliora & pacatiora
transisset tempora. Gessit bellum contra seditiosum Herbi-
poln, cuius exercitum ingenti prælio profligauit, & vicis-
sime prope Kitzingum, ubi Herbipolensium ciuium quingenti
caesi sunt anno Domini 1169. Postea Rotenburgum etiam
rebelle parere sibi coëgit. Sub eodem Episcopo Hennen-
bergenses & Castellenses Comites (qui antea seditiosis ci-
uibus Herbipolensib. confederati, aliqua etiam clade affe-
cti erant) Episcopatum Herbipolensem ferro & igne deu-
stantes oppidum ac cœnobium Schwartzacense expugnâr-
e diripiunt, anno Domini Incarnationis millesimo du-
centesimo octogesimo tertio, Maii decima nona. Oppi-
dum incendio funditus deletum est, cœnobio religionis
ergo parsum fuit.

Mangoldus, nobilis Ostrofrancus, Archimagyrus à Ne-
wenburg; ex Præposito summi Collegii factus est Episco-
pus & Dux Francorum, post euocatum ex hac mortalita-
ta, Episcopum Bertholdum: sed quo anno, id certo dicere
non possum. Præfuit prudenter & utilissime ad annum
Christi vsque millesimum trecentimum secundum, cui
legitur ex hac lachrymarum valle ad aliam patriam emi-
grassè. Habuit plurimas etiam cum senatu populog; Her-
bipolensi contentiones, quæ ingentis belli certe temerari
fuisset, nisi composuisset & conciliaffet eas Rodolphus
Habsburgius Rom. Imperator.

XLV.

Andreas Baro à Gundelfingen, constituitur ex Melthe-
censis Onoldsbachiani ac Oringauiensis Ecclesiarum
collegiatarum Præposito in Episcopum Herbipolensem,
vnanimi consensu totius cleri, anno Domini 1301. præfuit
summa prudentia & laude annis tredecim. Obiit anno Do-
mini 1315. Fuit quatuor Imperatoribus: Adolpho An-
niano, Alberto Austro, Henrico Lutzelburgio, & Ludou-
uico Bauato (quorum omnium temporibus vixit) eximi-
charus. Herbipolio iterum sediti. Cum & rebellem colle-
cto exercitu egregie compescuit, & ad iustam tandem obe-
dientiam adegit: abrogatis tribus ac omnibus sodalitati-
bus quæ toties hæcenus tumultuantis plebis

Et cassæ & fons atq; irritamenta fuissent.

XLVI.

Godefridus tertius huius nominis: secundus verò ex no-
bilissima familia Comitum de Alta Flamma vel Hohenlohe
eligitur in Antistitem Herbipolensem ac Francorum De-
cem post mortem Andrea: præfuit prudentissime annis
7. Obdormiuit anno 1322. Aliqui tamen Catalogi alios ta-
bent numeros, aliam supputationem, illi nouem cum anno
præfuisse affirmant.

XLVII.

Wolframus nobilis à Grumbach, successit mortuo Godfrido præfuit in summis temporum difficultatibus (cum propter ingens Schisma inter Imp. Ludouicum Bauarum ac Pont. Max. Ioannem XXII. subortum, tum quod iterum nouis moueret seditiones vrbs Herbipolensis, nec huic Episcopo admodum propicia) annis 11. Obiit & ex huius mundi tempestuosissimo pelago ad portum salutis nauauit, vltima Iulii, Anno 1333.

XLVIII.

Hermannus illustris Baro à Liechtenberg, Alsata : Canonicus Spirensis, ac Ludouici Bauari Cancellarius, eligitur in Episcopum Herbipolensem à Ludouico Bauaro Roman. Imp. & ab ea Canonicorum parte, quæ eidem Cæsari Ludouico fauebat: ab alia verò, pontificia videlicet, constituebatur Dominus Otho Wolffskelius vir nobilis, ac Herbipolensis Cathedralæ Canonicus : qui à Pontifice Ioanne XXI. ac Benedicto XI. eius successore confirmatus, Episcopatus possessionem facile consequutus est, non tamen citius quam post biennium : tum resignauit Episcopatum ac pacato animo cessit huic Othoni Episcopus Hermannus anno videlicet Domini 1335. Mensè Augusto.

XLIX.

Otho Wolffskelius eligitur per discordiam anno 1333. contra Hermannum, & tamen à maiori parte Canonicorum supuni Collegii : sed durante adhuc Schismate inter Ludouicum Bauarum ac Pont. Max. Ioannem XXII. Hermannus aliquandiu à Cæsare defensus est : qui videns Othonem pontificia auctoritate confirmatum esse, ac se diuina pacatam gubernationem retinere non posse : cessit Othoni bona pace, suis Canonicatibus contentus. Venit igitur Otho Herbipolin. 10. Augusti, anno 1335. ex arce Rosenbergi in qua antea habitabat. Præfuit laudabiliter annis 10. Seditiosos ciues suos Ochsenfurtum oppugnantes, & in suam ditionem redigere volentes, equitatu suo adortus, fudit ac prostrigauit decima quinta Iulii, anno Dom. 1338.

Emit oppida Francia Orientalis ad Mœnum sita: Roterfels, & Gamundiam siue Os Mœni, cum adiacente ditissima omni: oppidum item Meinbernheymium, & partem vrbis Kitzingenfis ac oppidi Heydingsfeldensis, & alia plurima. Huius Episcopi temporibus ceciderunt Herbipoli ante Domini 1344. vicesima prima Iulii, maxima caeli Cataclysmata, qua & pontem saxenm firmissimum ruperunt, multas vrbis diruerunt, hortos & agros vastarunt ac plurimos homines, armenta item ac greges vndiquaque cum summa vrbis iactura auexerunt. De qua inundatione extant hi, Rheni verius quam verius, suæ aetatis barbariem egregie ostendentes.

*Anno milleno CCC. quadrante secundo
Accidit Herbipoli quod Moganus illico cum vi
Pontem confregit, multos hominesq; coegit
Casus exire, si non voluere perire:
Præcedis infesto, talis fluiti memor esto
Nambus hi portus quando fuerit gradus.*

Decessit Episcopus iste Otho ex hac mortali vita, decimo tertia Augusti, anno 1345. cum conuocatos prius ad se Canonicos summi Capituli omnes, longa oratione ad fructu concordia, & fraternæ charitatis cohortatus esset.

L.

Albertus Comes ab Hohenberg, è Sueuia natus: Doctorum Doctor: Canonicus Constantiensis Ecclesie, et prius ab aliqua eius loci Canonicorum parte gubernator: Episcopus post Rodolphi mortem postulatus erat: mortuo Episcopo Othone ad gubernandum Episcopatum Herbipolensem à Pontifice Max. Clemente VI. Electus summi Collegii Canonicorum vnanimibus suffragiis elegisset iam Albertum Comitem de Alta Stamia. Veniens autem Herbipolin à Romano Pontifice confirmatus, vidensq; sibi Helenam istam ab alio præceptam esse, moderate id terens, Alberto de Alta Stamia libere concessit anno Domini 1349. Sequenti anno vocatus ad Frisinger-

Episcopatus gubernationem, nouem ibi annis laudabiliter praefuit, valedicens huic vitae, anno Incarnationis filii Dei 1359.

L I.

Albertus Comes de Alta flamma, vulgo Hohenlohe: summi Canonorum Herbipolensium Collegii Praepositus, vnanimi consensu totius Capituli eligitur anno Domini 1346. Sed quia Pontificia auctoritate alius erat Episcopus Herbipolensibus missus, quietam ac integram gubernationem non nisi anno 1349. consequutus est, per liberam eius resignationem, qui à Pontifice ad gubernandam Herbipolim destinatus erat. Erat vir insigni virtute praeditus, qui & prudenter & vtiliter praefuit à prima electione viginti sex annis integris. Gessit bellum non infelix, anno Domini 1359. contra Bertholdum Comitem Hennebergensem, propter Vtenhusensem arcem, quam Comes Ludouici Bauari auxiliis ac fauore fretus construxerat in Herbipolensium Episcopi ditone ac fundo, ex qua item plurimum quotidie Episcopatus incommodi ac iniuriarum inferebatur. Eam arcem Episcopus sexta Iulii magna virtute, Hennebergensium copiis profligatis, expugnauit ac solo acquauit. Gessit bella contra seditiosam etiam Herbipolim, quam compescuit & obtemperare coegit. Obiit mensè Iulio, anni à nato Christo millesimi trecentesimi septuagesimi secundi.

L II.

Gerhardus Comes à Schwartzenburg, Thuringus: Guntheri Imperatoris, vt aliqui volunt germanus frater: Episcopus Neunburgensis ac Citzensis, à Carolo I V. Rom. Imp. Pontifici Max. Gregorio XI. diligentissime commendatus, ab eodem Episcopus Herbipolensium ac Francorum Dux constituitur ac confirmatur: à Carolo verò quarto statim Regalibus ac feudis inuestitur anno Domini 1372. cum Mammillensi Episcopatus praefuisset sapientissime annis 10. Erat verò (antequam ille cum Imperatoria tum Pontificia auctoritate Herbipolim destinaretur) electus ibi

concordibus totius Canonice Senatus vocibus suffragiis D. Albertus ab Heilsberg, Canonicus: is videtur à summis Christiani orbis capitibus contra se alium Episcopum constitutum, contra quem obtinere nihil potest: pacifice ac sua sorte bene contentus, bona voluntate Gerhartho venienti cessit. Præfuit Gerhardus annis viginti octo, summa eximia virtute præditus: animi magnitudine nemini leuissimum etiam Principum secundus, strenuus bellator. Cæpit & expugnauit vrbes Imperiales Winsheymum ac Schweinfurium, quod Herbipolensibus ciuibus contumaciter, eos ad decimam septimam iam & omnium grauissimam defectionem excitassent. Has vrbes tamen anno 1194 restituere Imperio coactus fuit. Herbipolenses grauissimum tumultuantes, & præter omnem mediocritatem in clericali & Ecclesiastica bona fauientes, & vt omnia alia Episcopatus oppida ab Episcopo deficerent persuadentes, anno item Episcopi anno Domini 1198. summa quidem vi frustra oppugnantes, eumq; tandem non adeo magnis copiis instructum multis conuitiis ad prælium euocantes, Francico equitatu (quorum Dux erat, Episcopi Coadiutor Johannes, nobilis heros ab Egloffstein, summi Canonici Collegii Præpositus) strenuè adortus summa virtute viæ ac profligauit. Pugnatum est acerrime 11. Ianuar. an. 1198 prope pagum Berthemensem: cæsi sunt ex Herbipolensibus mille & trecenti, duobus millibus captis. Episcopus etiam numero longe inferior, tamen sex tantum equites è suo numero amiserat. Authores tantæ seditionis ac adeo diuturnæ rebellionis deprehensi, crudelissimis Mortium generibus è medio sublatis, oppida item quæ defecerant omnia summa virtute recuperata sunt, videlicet, Geroldisouum, Neua ciuitas, Hasfurdum, Mayningum, Königshofenium, Mollerichstadium, Fladingum, Carolostadium, Eborac, Hasbachium, &c. Solum Hipphofense oppidum contra ac legitimo Domino suo fidum manserat. In his grauissimis ac tam longis tumultibus Academia (quæ Herbipoli coeperat, & Imperialibus ac Pontificiis priuilegiis egregie illu-

strata & confirmata erat) Erfordiam quietis gratia secessit anno 1198. Decessit Episcopus Gerhardus ex hoc mortali saeculo, anno Domini 1403, mense Nouembri: relinquens Ecclesiam & sedem Episcopalem in summa paupertate, ad quam redacta erat illa, non ipsius Episcopi quidem culpa, sed quod subditi sua sponte, nisi armis cogerentur, obtemperare simpliciter nollent.

LIII.

Ioannes ab Egloffstein, vir equestri ordinis apud Ostrorancos: primum vivente adhuc Episcopo Gerardo ex Praeposito summi Collegii Coadiutor Episcopi Gerardi factus: iam mortuo etiam Gerardo ab aliqua dissentientis Capituli parte subrogatur. Eligitur autem ab alia ac adversaria parte Eberhardus Comes à Wertheym. Hoc Schisma ad extremam inopiam redegit Episcopatum, nisi Imperator Rupertus Palatinus sua auctoritate interposita Eberhardum cedere iussisset, & suo suffragio Ioannem Coadiutorem adiuuisset. Praefuit autem quiete, fideliter & prudenter ac longe utilissime novem annis. Eberhardo Bambergae interim apud Episcop. Albertum Comitem Wertheymensem vitam ferè agente. Obiit in Forchenheimio Episcopatus Babenbergensis oppido, subito & non sine veneni suspitione, nona Ianuarii, anno Domini 1412. Revertitur Herbipolin, & ibi honorifice sepelitur.

LIV.

Ioannes nobilis à Brunn eligitur vnanimi totius Capituli consensu, anno Domini 1412. Praefuit sed non admodum utiliter annis 29. Erat Episcopus eximia prudentia praeditus, sed admodum sumptuosus ac prodigus, & qui Episcopatum extreme exhaust. Gessit bellum contra iterum seditiosam Herbipolin, quam graui obsidione cincta expugnare non potuit: prodeuntem verò ex murorum lateribus, & aequo sese campo committentem, non procul à Cellensi Praemonstratensium ad Mœnum amnem sito cenobio, strenue adortus, magna virtute vicit, ac ingenti

elade affecit, anno Domini 1435. Accusatus tandem in
 in Basiliensi Concilio coram Sigismundo Imperatore
 quod iusto sumptuosior omnia Episcopatus bona posside-
 daret ac dilapidaret, ipse se eloquentia sua facile tutatus est.
 Resignauit tamen Episcopatum tandem anno Domini
 1441. Sigismundo Saxonum Duci, quem antea etiam ta-
 tius Capituli consensu in Coadiutorem allumpserat. Quo-
 verò ipse secesserit postea, aut vbi ex hac vita emigrarit, quae
 fortuna vix sit, nusquam inuenitur.

L V.

Sigismundus Saxoniae Dux, & Marchio Misniae, frater
 Gulielmi ac Friderici: primum Episcopi Ioannis Coadi-
 tor, tandem eo mortuo à Rom. Pontifice in Episcopatum
 Herbipolensem confirmatur. Praefuit annis tribus omni-
 nò pueriliter, & anno Domini 1444. retenta sibi annua
 pensione, Episcopatum Canonicorum senatui resignauit,
 & in Saxoniam ad fratres suos rediit, Imperante Friderico
 tertio.

LVI.

Godefridus ex nobilissima semperque libera Baronia
 ac Pincernarum à Lymburg gente ac familia natus successit
 Sigismundo Episcopo, electus vnanimibus totius Capitu-
 tuli Herbipolensis suffragiis. Sedit ad olauum Ecclesiae
 ducatus summa fide ac prudentia administrans omnia
 nis duodecim. Erat Princeps seuerus, nemini quicquam
 condonans, qui ab omnibus vicinis Principibus metuende-
 tur. Pacauit totam prouinciã suã: Primus inter Herbi-
 polenses, qui se in publicis literis scribere Francorum Do-
 cem, & eum titulum monetis etiam incudi curet, idcirco
 non arrogantia studio faciebat, sed quod Albertus Bran-
 denburgensis Marchio ac Nornburgensis Burggrauius,
 qui Germanicus Achilles cognominatus est, istam titulum
 vsurpare ausus fuisset, quod aliqua oppida in Francia otia-
 tali haberet. Hinc successores eius Episcopi eodem titulo
 ad hæc vsque tempora vsi sunt iustis ac legitimis causis me-
 ti, ne quis post appetitos tituli honores alia etiam ad se re-

pere conaretur. Absolvit naturæ debitum circa Festum
Palmarum, anni 1453.

LVII.

Iohannes nobilis à Grumbach successit Godefrido, ca-
nonice ac legitime electus anno Domini 1455. Præfuit o-
ptime ac utilissime annis 11. vir mitis, placidus, & qui bene-
volentia & clementia sua omnium sibi conciliaret fauorē
& amorem. Decessit ex hac lachrymarum valle die Veneris
post festum Dominicæ resurrectionis, anno Dom. 1466.

LVIII.

Rudolphus nobilis à Scherenberg suæ gentis ultimus,
subrogatur Ioanni Episcopo ultima Aprilis, eiusdem anni
quo antecessor ex hac vita emigrarat. Præfuit summa cum
virtute ac laude annis 29. quibus Episcopatum ita restituit,
auxit & ampliavit, ut eius non gubernator sed secundarius
fundator dici convenientissime ac merito debeat ac possit.
Obiit Lithias 29. Aprilis, anni à Christo nato 1495. impe-
rante Divo Maximiliano: ætatis suæ anno ut aliqui volunt
centesimo, ut aliis placet nonagesimo tertio. Sepelitur in
Basilica Cathedrali cum tali inscriptione,

*Rudolpho de Scherenberg, Episcopo Herbipolensi, Franciæ
Duci: summo in omni virtutum genere viro, prudentia vero
aq; consilio admirabili: qui Episcopatum Herbipolensem ab
malitiam temporum creditorib; oppugnatum ac servientem,
nexu æris alieni soluto, in pristinum statum dignitatemq; resti-
tuit, & Ecclesiam Herbipolensem non tam administrasse quam
fundasse videri potuit. Pacis tam studiosus fuit, ut eam sepe
vel pecunia & iniquissimis conditionibus impetraret. Dieta
& vita moderatione, ad summam ætatem pervenit. Obiit an-
no 1495. Tertio Calendarum Mai: ingens ac præclarum q-
oniam successorum suorum exemplar.*

*Quod fuerat capta quondam tibi Roma Camillus
Hoc tibi Rudolphus Dux fuit Herbipolis.
Ille orbem extorsit Gallorum è faucibus, hic se
Serni uexu faenoris eripuit.*

LIX.

Laurentius nobilis heros à Bibra, eligitur vnanimi consensu totius Capituli, decimateptima Maii, anno 1495. Præfuit Episcopatus laudabiliter annis 24. ita vt eidem summum etiam prodesset. Obiit plenus dierum, anno 1519. ipsa die S. Dorotheæ, Sepelitur cum tali Elogio.

Laurentio à Bibra Wirtzburgensi Episcopo, ac Franconie Duci, qui pacis artibus præcipue florens Rempublicæ Herbipolensem bene gerendo, splendideq; augendo, ut iam fato functus, potissima sui parte adhuc vixit, immortale posteris imitandi exemplar relinquit: obiit 8. Idus Febr. Anno 1519.

LX.

Conradus nobilis heros à Thungen, Ostrofrancie eligitur concordibus totius summi Canonice Collegii suffragiis, anno Domini 1519. Præfuit annis vno & viginti laudabiliter & vtilissime, oblidetur à suis grauitè in selecta rusticorum coniuratione, vbi magno animi dolore vixit cum omnes ditaciones suas tumultuari, tum omnia castra & castra diripi, ac incendiis vastari. Emigravit ex hac calamitosa vita ad beatarum animarum conciliabulum, anno selutis 1540. Mense Iunio: Sepelitur cum talibus inscriptionibus, quarum aliqua in arcis templo, aliqua in Cathedrali vrbis Basilica marmoribus incisæ, optimo Principi memoria ergò erectæ sunt:

Conrado à Thungen, Episcopo Wirtzburgensi & Franconie Orientalis Duci, præcipua viro iustitia, egregia eruditione, temperantia singularis, acutissimiq; iudicij: quem pro inuestigato suscepta administrationis limite arreptum, vasa huius sæculi diffidum, seditio & calumnia, seueriter diu & contumeliose habitum, vna cum Ecclesia eius extrema penè subiecissent interuentioni, ni Deo suffragante aduersas iniquissimæ fortuna procellas, vigili prudentia, infracta dextera, valerantiaq; miranda gnauiter superasset, æquiore sæculo dignissimus.

Vixit annis plus minus 74. Præfuit annis 21 mensibus 4.
diebus 10. Obiit 16. Calen. Julii, Anno salutis 1540. com-
muni suorum mærore ac luctu.

*Vi umbra corporis comes, sic fascium
Cura, labor, ærumna atq; mille pericula.
Quæ strenue utentem sequuntur undique:
Sed vincit ille cuncta, qui fidit Deo.*

In Sacello arcis beatæ Mariæ Virginis, est in
perennem eius honorem tale erectum Epita-
phion:

*Viator hæc qui forte transgredieris, astra
Parumper: & quæ scripta sunt in hoc saxo
Cognosce, cognovisse non pigebit te.
Hic est filius viri magnus, haud quidem mole
Statuq; corporis, sed omnibus mentis
Et laudis, & virtutis ardua donis:
Thungensium creatus inclita stirpe
Chun adu, ora ductor & Præsul clarus
Ambitiosa quam fluentia facundant,
Mæm, & celebrem francidos facit nomen.
Hunc placida mors quidem illa sustulit, multis
Annis granatum civibus sed heu tristis
Gentiq; luctuosa francica toti.
Cum bis decem hyemes, in superq; ver unum
Pater bonus, sapiensq; Præsul & ductor
Teneas habenas præmisses, & sepe
Grauibus laborantem tenuasset aduersis.
Hæc scire te volui viator: his iam nunc
Abito sane cognitis, & hoc gaude
Vidisse principis loco optimi bustum:
Et bene precare morituo, bene & terra.*

EIDEM CONRADO PRÆSVLI HERBI-
polenti, ac Franciæ Orientalis Duci P.

*Parcere si posset Mors, qua nulli impia parcat
Virtutis meritis consultisq; bonis*

*Moribus & priscis & vera laudis honori
 Chynrade, ab vite parceret illa tua.
 Qui quamuis ista terras etate relinquit
 Debueras annos vincere Nestoreos.
 Vi tamen ipse libens hinc discessisse videris
 Sic patria orba tua est principe mesta suo.
 Francidos aeternum saluae decus: addite dignis
 Laude viris, melior quos locus orbis habet.
 Quod tamen extingui in terris etiam nequit, hoc est
 Virius & mentis candida fama bona.*

LXI.

Conradus à Bibra, nobili familia apud Ostrofrancos
 editus, eligitur vnanimi totius Canonicorum Senatus
 sensu prima Iulii, anni à nato Christo 140. Praefuit
 biliter 4 ann. 40 dieb. Obdormiuit in Domino anno
 1544. octaua Augusti. Sepelitur cum tali Epigramate

*Conrado à Bibra, quarto eius nominis Wirttembergi
 Ecclesiae electo & confirmato praesidi, Franciae, et
 in clyto Duci: viro magnanimo, miti, sereno, pacis
 communis tranquillitatis praecipuo amatori. Hic
 multuanti temporis iniuriam Episcopalis suae conser-
 tionis susceptione ac Ducalis pro vetusto patre
 transitus per actione, in quartum annum consilio
 tis, utrumq; tandem negotium mature ac solutur
 si illum Parca vita dignata essent longiore. Cate-
 dum praefuisset annis 4. mense vno, dieb. 7. Mortua
 Idus Augusti, anno gratiae, 1544.*

LXII.

Melchior Zobelius, corporis & animi bonis insignis
 ros, illustri ac nobilissima apud Ostrofrancos familia
 tus, ex summi Canonicorum Senatus Decano, in Episcopo
 pum Herbipolensem, ac in clytae Franciae Orientalis
 cem, Eligitur communi & vnanimi totius Capituli
 sensu decima nona Augusti, anni à nato Christo 144
 Praest adhuc summa cum laude prudenter ac vtiliter

anno currente, 1549. Interfuit magnis Comitibus Augustæ
Vindellicorum à Diuo Carolo V. post bellum Germani-
cum, anno 1547. habitis.

DECI MV M
CAPVT DE OMNIBVS
AVREATENSIBVS VEL AYCH-
stetensibus Præsulibus.

Episcopatus Aychstadianus, olim ab Aureati vetustæ
urbis (quam Hunni vastarunt) ruinis relictis ac ru-
ribus, Aarentis appellatus, ad Almonum vel Altimu-
m Norici amnem situs: cœpit annum Christi circiter
744. De eius origine recitabo breuiter & bona fide quam
maximo & ex variis monumentis collegi veram historiam.
Erat annum Christi circiter septingentesimum & tricesi-
mum, religiosissimus quidam & summa vitæ sanctimonia
præditus Anglorum Rex Richardus: qui singulari pietatis
studio Regnis ac facultatibus suis desertis, relictis item in
Anglia vxore S. Bonna & filia S. Walburgi cum duobus fi-
lis Wunibaldo ac Wilibaldo, religionis ergò terra mariq;
ad varia sanctorum loca peregrinatus: tandem Romam et-
iam contendit, vt & Pontificem ibi adiret, ac Sanctorum
Dei Apostolorum Petri ac Pauli templa & ossa videret. In
hoc cursu cum venisset Lucam febris illic correptus, post
paucos dies in sancta Christi confessione pie moritur:
summo studio filios prius cohortans, cum ad pietatem ac
religionis Christianæ amorem, tum verò ad doctrinæ de
Christo humani generis liberatore propagationem. Se-
peliatur itaque Lucæ magno filiorum luctu, in tem-
plo Sancti Frigidiani, vbi miraculis diu claruit, cum tali in-
scriptione: